

Warszawa, dnia 12.03.2014 r.

Sz. P.

Bartosz Arłukowicz

Minister Zdrowia

Ul. Miodowa 15,

00-952 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania oraz procedur medycznych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem (Dz. U. poz. 1100) dało prawną podstawę do przeprowadzenia korzystnych zmian w opiece okołoporodowej w naszym kraju. Dokument ten, oparty o nowoczesną wiedzę medyczną i rekomendacje międzynarodowych gremiów naukowych, umiejscowił Polskę wśród krajów, w których opieka okołoporodowa godzi nowoczesne procedury medyczne z poszanowaniem praw kobiet – pacjentek.

Jako współtwórca tego dokumentu (reprezentantki Fundacji Rodzić po Ludzku były aktywnymi członkiniami zespołu ekspertów pracujących nad podstawami do Rozporządzenia) i organizacja reprezentująca interesy kobiet w okresie okołoporodowym, monitorujemy w sposób systematyczny jego wdrażanie. **Jesteśmy zaniepokojeni opieszałością, a w pewnych**

wypadkach wręcz zaniechaniem realizacji wielu zapisów Rozporządzenia. Jeden z nich dotyczy swobodnego wyboru miejsca porodu przez kobietę.

W krajach, do których dzięki Rozporządzeniu, ma szansę dołączyć Polska, poród w warunkach pozaszpitalnych jest oczywistym elementem systemu opieki położniczej (Dania, Holandia, Wielka Brytania) i jest refundowany ze środków publicznych. Rozporządzenie z 20 września 2012 roku daje kobietom w Polsce potencjalnie takie same możliwości. Potencjalnie – ponieważ do tej pory nie zostały opracowane prawne regulacje, dzięki którym poród domowy byłby dostępny dla kobiet w ramach powszechnego ubezpieczenia.

Ta sytuacja łamie zarówno zapisy Rozporządzenia, jak i Konstytucji RP a także, podpisanej przez Polskę, Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Oba te dokumenty podkreślają prawo każdego człowieka do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. W świetle tych zapisów **zadaniem państwa jest zapewnienie odpowiednich gwarancji prawnych, realizujących to arbitralne prawo jednostki.**

Oznacza to więc, że państwo powinno zapewnić przyszłym matkom, według ich wyboru, realną możliwość urodzenia dziecka w warunkach szpitalnych lub pozaszpitalnych. Poród w domu lub w domu narodzin powinien odbywać się na tych samych prawach co poród w szpitalu, wraz z możliwością podejmowania przez rodzicą decyzji związanych z jego przebiegiem.

Europejski Trybunał Praw Człowieka, w orzeczeniu z dnia 14 grudnia 2010 r., 67545/09, w wygranej przez Annę Ternovszky sprawie przeciwko państwu węgierskiemu, wskazał jednoznacznie, iż pojęcie „życia prywatnego” obejmuje swoim szerokim zakresem znaczeniowym prawo do poszanowania decyzji o posiadaniu albo nieposiadaniu dziecka, a co za tym idzie, również prawa do podjęcia decyzji o byciu rodzicem i wyboru okoliczności, w których jednostka staje się rodzicem. Okoliczności bowiem, w których dochodzi do porodu, stanowią bezspornie element życia prywatnego. W ww. sprawie ETPC stanął na stanowisku, że

w przypadku gdy państwo dokonuje w prawnie regulowanym obszarze wyborów związanych z wykonywaniem prawa do prywatności, powinno zapewnić odpowiednią ochronę tego prawa w ramach regulacji prawnej, w szczególności poprzez zapewnienie dostępności i przewidywalności przepisów w taki sposób, aby jednostki mogły pokierować odpowiednio swoim postępowaniem.

Odpowiednia opieka nad kobietą w okresie ciąży, porodu i połogu wpisana w prawo pacjentek do wyboru miejsca porodu (w warunkach szpitalnych lub pozaszpitalnych), będzie w Rzeczypospolitej Polskiej rzeczywista i powszechna tylko wtedy, gdy państwo zapewni na ten cel środki pieniężne, a także zagwarantuje odpowiednie procedury i zaplecze medyczne pozwalające na realizację przepisów prawa. Aktualne realia wywiązywania się państwa z realizacji przedmiotowego prawa nie odpowiadają standardom przestrzegania prawa, co więcej – beczynność w tym zakresie jest jego łamaniem.

Kierując na Pana ręce niniejsze pismo oczekujemy, iż jako Minister Zdrowia podejmie Pan niezwłoczne działania na rzecz pełnego wdrożenia Rozporządzenia z dnia 20 września 2012 roku, tak aby prawo do wyboru miejsca porodu stało się prawem realnym, powszechnym, zaś odpowiednia opieka nad kobietą w okresie porodu była realizowana także w warunkach pozaszpitalnych.

W załączeniu przesyłam petycję w sprawie prawa wyboru miejsca do porodu podpisaną przez 612 osób.

Z poważaniem, Joanna Pietrusiewicz

Petycję poparli min:

1. prof. dr hab. Danuta Hübner
2. dr Barbara Labuda
3. prof. dr hab. Małgorzata Fuszera
4. dr Ewa Osiatyńska -Woydyło
5. prof. dr hab. Eleonora Zielińska
6. prof. UW dr hab. Magdalena Środa
7. dr hab. Monika Płatek
8. Piotr Pacewicz
9. Wanda Nowicka
10. dr Agnieszka Graff
11. Agnieszka Grzybek
12. Marek Zieliński
13. Krystyna Kacpura